

Nordplus finansiāli atbalstīts projekts

“Jauniešu vides apziņas veicināšana, ceļojot un pētot dabas, kultūras, sociālekonomiskos procesus Ziemeļeiropas reģionā”

MĒRĶIS

Sekmēt jauniešos izpratni par videi draudzīgu rīcību, pilnveidojot zināšanas, prasmes un attieksmes vides izglītības jomā, risinot problēmas mainīgās reālās dzīves situācijās, kas virzītu uz sasniegumiem dzīvesdarbībā, veicinot kvalitātes, radošuma un inovāciju attīstību izglītībā, izmantojot jaunākos tehnoloģiju sasniegumus, stiprinot un attīstot sadarbību starp skolām.

REALIZĀCIJA

Izvirzītais mērķis un uzdevumi, plānotie notikumi, aktivitātes projektā tika realizēti, pateicoties efektīvai komunikācijai un sadarbībai, nodrošinot iesaistīto partneru izpratni par projekta mērķu sasniegšanu un aktivitāšu īstenošanu:

1. Izstrādātas pedagogiem sadarbībā ar jauniešiem izziņošo ceļojumu – komplekso mācību praksi programmas un noorganizēti izziņošie ceļojumi - Grenlandē un Latvijā, kuru laikā:
  - **25 jaunieši un 9 pedagogi** no Latvijas Tālmācības vidusskolas “Rīgas Komerckolas”, **10 jaunieši un 3 pedagogi** no Grenlandes Niuernermik Ilinniarfik skolas iepazīna un izziņāja valstu dabasvidi, vēsturi, kultūru un tradīcijas, sociālekonomiskos procesus, lai veicinātu videi draudzīgu domāšanas veidu, pozitīvu attieksmi pret vidi un prasmi pareizi rīkoties, dzīvojojot vidē, veidotu izpratni par mūsdienās vidē notiekošajiem procesiem globālajā, reģionālajā, nacionālajā un vietējā mērogā, piemēram, viesojoties gan videi draudzīgāko cieto sadzīves atkritumu poligonos - “Getliņi” (Latvija), “ESANI” (Grenlande), gan uzņēmumos un saimniecībās, piemēram, “Sassuma” (Grenlande), bioloģiskajā saimniecībā “Lielmestri” (Latvija), kas piekopj videi draudzīgu saimniekošanas veidu;
  - jaunieši apguva zināšanas ar izpratni, veicot pētījumus un novērojumus klimatu pārmaiņu jomā, un tiekoties ar profesori Emmu Kristensen Grenlandes Dabas resursu institūtā, diskutējot daloties ar savu viedokli - ko katrs no mums var darīt šobrīd un nākotnē, lai ierobežotu klimata pārmaiņas un novērstu nopietnas katastrofas un to ietekmi uz ekonomiku, pilnveidoja prasmes diskutēt, meklēt patiesību un spēt lietot zināšanas un prasmes reālās dzīves situācijās, mainīgā, dzīvā vidē, neierastos apstākļos, mācības padarot aizraujošas, noderīgas dzīves darbībai.
2. Noorganizēts starptautiskais pedagogu profesionālās kompetenču pilnveides seminārs **“Izglītība nākotnes cilvēkam”** un sagatavotas 4 prezentācijas Tālmācības vidusskolā “Rīgas Komerckola”, Alberta ielā 13, Rīgā, Latvijā - 28.04.2022., kā arī sadarbības skolā - **Niuernermik Ilinniarfik**, Aqqusinersuaq 18 1038 3900 Nuuk, Grenlandē, kuros piedalījās 3 pedagogi no Niuernermik Ilinniarfik, un 9 pedagogi, 5 vecāki un 25 jaunieši no Tālmācības vidusskolas “Rīgas Komerckola”, lai, pedagogiem un jauniešiem daloties pieredzē, iepazītu, izanalizētu citu valstu pieredzi, kas jauniešos sekmē, attīsta un pilnveido spējas kompleksi lietot zināšanas, prasmes, un paust attieksmes, risinot problēmas mainīgās reālās dzīves situācijās, un, **kas veicina jauniešus apgūt videi draudzīgu domāšanas veidu, pozitīvu attieksmi pret vidi un prasmi pareizi rīkoties, dzīvojojot vidē.**
3. Noorganizētas pētījumu konferences **“Mācīes ceļojot un pētot”** klašu (aprīlis - maijs), skolas - 25.05.2021., 31.05.2021. un starptautiskajā mērogā - 11.06.2021. tiešsaistē - Zoom platformā, kurās jaunieši prezentēja savus veiktos novērojumus un pētījumus.
4. 7 jaunieši no Tālmācības vidusskolas “Rīgas Komerckola” piedalījās ar veiktajiem pētījumiem, novērojumiem un izdarītajiem secinājumiem klimata pārmaiņu jomā, samazināšanas iespējām un piemērošanas globālajā, reģionālajā, nacionālajā un vietējā mērogā - Latvijas universitātes organizētajās skolēnu zinātniski pētnieciskajās konferencēs vides izglītības jomā reģionālajā mērogā - 04.03.2022. un 2 jaunieši valsts mērogā - 25.03.2022., iegūstot godalgotas vietas.
5. Tālmācības vidusskolas „Rīgas komercskola” angļu valodas skolotāja Agnese Gromova - Ķūrena, dalījās pieredzē, par projekta metodes izmantošanu, projektā gūtajām atziņām, organizējot mūsdienīgu mācību procesu, pedagogu profesionālās kompetences pilnveides A programmas apguves seminārā **„Alternatīvas, nepārtrauktas vērtēšanas metodes saskaņā ar Eiropas kopīgām pamatnostādēm (EKP) un to padošo sējumu valodas apguvei”** (saskaņojums - 25.05.2022. Nr.RIMC-22-116) no 13.06. -15.06. 2022., kuru organizēja Latvijas Angļu valodas skolotāju asociācija (RELANG), vadīja EMVC eksperti - Jose Noijons (Nīderlande), Gabor Szabo (Ungārija), kurā piedalījās 25 Latvijas vispārīgglītojošo skolu pedagogi, Latvijas Universitātes lektori un Valsts izglītības un saturs centra vecākā eksperte.
6. Jaunieši dalījās pieredzē ar vienaudžiem, piemēram, pasākumā **“Mācīamies darot”**, par personiskajiem ieguvumiem, apgūtajām prasmēm un spējām, attieksmēm, piedaloties projekta aktivitātēs - izziņojās ekspedīcijās, izziņojās ceļojumos-kompleksajās mācību praksēs Latvijā un Grenlandē, apkārtējās vides sakopšanas un labiekārtošanas talkās, piemēram, “Zaļie darbi” bioloģiskajā saimniecībā “Lielmestri”.
7. Noorganizēta radošā darbnīca - izstāde - **“Otrā elpa”** Tālmācības vidusskolas “Rīgas Komerckola” telpās, Alberta ielā 13, Rīgā, Latvijā.
8. Pilnveidoti un aktualizēti, sadarbībā ar Latvijas universitātes ekspertiem, 2022./ 2023. mācību gadu uzsākot, Tālmācības vidusskolas „Rīgas Komerckola” virtuālajā mācību vidē Moodle - elektroniskie mācību materiāli, mācību līdzekļi, vērtēšanas kriteriņi mūsdienīgi, jēgpilni interaktīvi pieeju un metožu, sadarbības formu izstrādāšanai **starpdisciplinārā** mācību procesā kompetenču pieejā balstīta saturs ieviešanai, kas nodrošina **pašvadītu mācīšanos** - audzēkņu individuālo kompetenču pilnveidi - zināšanu, prasmju pielietojumu un attieksmes veidošanos nestandarta situācijās, un sekmē jauniešos vides apziņas veidošanos, izpratni par videi draudzīgu rīcību un virzītu uz sasniegumiem dzīvesdarbībā mainīgajā pasaulē.
9. Tālmācības vidusskola “Rīgas Komerckola” un sadarbības skola Niuernermik Ilinniarfik, turpinot attīstīt sadarbību starp skolām, pieredzes apmaiņā gūtās atziņas, realizējot projektu, uzsākot 2022./2023. mācību gadu, tiek integrētas skolu mācību procesā, mācības padarot aizraujošas, noderīgas dzīves darbībai, lai veicinātu un sekmētu:
  - jauniešus apgūt videi draudzīgu domāšanas veidu, pozitīvu attieksmi pret vidi un prasmi pareizi rīkoties, dzīvojojot vidē;
  - jauniešiem izpratni par videi draudzīgu rīcību, pilnveidojot zināšanas, prasmes un attieksmes vides izglītības jomā, par dabā un saimniecībā notiekošajiem procesiem klimatu pārmaiņu jomā, kas ļautu izprast un izanalizēt vides problēmas vietējā, nacionālā, reģionālajā un globālajā mērogā, izteikt savu nostāju pret tām un apzināties sadarbības nozīmi vietējā, nacionālā un starptautiskā līmenī, risinot problēmas mainīgās reālās dzīves situācijās, tā attīstot jauniešos kritisko domāšanu, lēmumu pieņemšanas spējas un problēmu risināšanas prasmes;
  - izglītības kvalitātes, izglītības radošuma un jauninājuma attīstību, izmantojot jēgpilni un mērķtiecīgi mācību procesā jaunākos informāciju tehnoloģiju sasniegumus, mūsdienīgas pieejas vidi, sadarbības formas, ņemot vērā audzēkņu vecumposmu, intelektuālās vajadzības, vēlmes, vērtības.

Mēs, Tālmācības vidusskolas “Rīgas Komerckola” un projekta sadarbības partneru skolas - **Niuernermik Ilinniarfik** skolotāji, jaunieši un vecāki, esam ļoti pateicīgi Nordplus izglītības projektam, par finansiālo atbalstu projekta **“Jauniešu vides apziņas veicināšana, ceļojot un pētot dabas, kultūras, sociālekonomiskos procesus Ziemeļeiropas reģionā”** realizēšanā, jo projektā iesaistītie partneri - Niuernermik Ilinniarfik, Tālmācības vidusskolas “Rīgas Komerckola” gan jaunieši, gan pedagogi ieguvām jaunu pieredzi, izanalizējām un izvērtējām, pieredzes pārņemšanas iespējas, ieviešanas nosacījumus, lai integrētu mācību procesā mūsdienīgas interaktīvas mācību līdzekļus, pieejas un metodes, lai radītu jauniešiem interesi par apgūstamo mācību saturu un sagatavotu jauniešus dzīvot pasaulē, kas nepārtraukti mainās, lai viņi būtu spējīgi īstenot savas ieceres jaunos apstākļos un radīt līdz tam nepieredzētu ekonomisko, politisko, sociālo un kultūras vidi, ņemot vērā **globālo klimata mainību, paredzot rīcības tās ietekmes mazināšanai.**

Pateicamies projektā iesaistītajiem sadarbības partneru skolām - Niuernermik Ilinniarfik skolotājiem un īpaši **Vitalievai Koehler**, par atbalstu un aktīvu iesaistīšanos projekta sagatavošanā, īstenošanā un izvērtēšanā!

Pateicamies visiem projektā iesaistītajiem sadarbības partneriem par atbalstu un aktīvu iesaistīšanos, lai mācību procesu padarītu jēgpilnāku, noderīgāku dzīvesdarbībai!

FOTO NO PROJEKTA AKTIVITĀTĒM

GŪTĀS ATZIŅAS

Piedaloties izziņojamos ceļojumos – kompleksās mācību praksēs ārpus savas valsts teritorijas, **jauniešiem sekmīgāk veidojas vides apziņa**, jo **neierastā vidē** jaunieši veiksmīgi apzinās kā zināšanas videi draudzīgai rīcībai, kas ir nepieciešamas, lai sasniegtu virzītās personīgās dzīves vērtības, rīcības principus, zināšanas apgūst ar izpratni - reālās dzīves situācijās, mainīgā, dzīvā vidē, neierastos apstākļos, veicot pētījumus un novērojumus, domājot, diskutējot, meklējot patiesību, par videi draudzīgu rīcību, vides ētikas principiem, dabas un cilvēku mijattiecībām.

Projekta izvirzītais mērķis, uzdevumi, plānotie notikumi, aktivitātes nodrošina **produktīvo mācīšanos, mācīšanos iedzīvinoties** - lietpratību, pašvadītu mācīšanos, veidojot izpratni par saistību starp vietojo un globālo, kā arī starp vēsturi, tagadni un nākotni.

Mūsdienīgam mācību procesam jābalstās uz prasmi, izmantojot **dažādus kontekstus, situācijas, vidi, sadarbības formas**, kas balstītos uz dziļu izpratni par apgūstamo mācību saturu, kas ļauj izprast un izanalizēt vides problēmas vietējā, nacionālā, reģionālajā un globālajā mērogā, prasmi, sabiedrisko prasmju un attieksmes veidošanos pret dabas vidi, sevi un kultūrvidi, apgūstot videi draudzīgu domāšanas veidu, pozitīvu attieksmi pret vidi un prasmi pareizi rīkoties, dzīvojojot vidē.

“Par maz ir iemācīt cilvēku domāt, viņš ir jāiemāca darboties.” /K.Ušinskis/

“Vis, ko zināt teorētiski, ir jāīsteno praktiski - un tad jums pavērsies jauna pasaule.” /O.M.Aivanhofs/

Personiskie ieguvumi jauniešiem - **mērķtiecīgi** un **patstāvīgi** apguva **mācīšanās prasmes**, kā universālas dzīves darbības prasmes, pilnveidotas prasmes un spējas - diskutēt, pārliecināt, sadarboties, meklēt patiesību, lietot zināšanas un prasmes reālās dzīves situācijās, neierastos apstākļos, pieņemt lēmumus, uzņemties atbildību, kā arī pieņemt citādo, piemēram, nodrošināta jauniešu sadarbība grupās, projektos, iepazīstoties ar citu skolu, valstu jauniešu dzīvesdarbības pieredzi, piemēram, daloties pieredzē par aprītes ekonomikas konceptu, kurā uzsvars likts uz bezatkritumu pieeju resursu patēriņā.

Mācību priekšmetu pedagogu sadarbība veicina vienā priekšmetā apgūtās zināšanas un prasmes jauniešiem izmantot citos mācību priekšmetos, tās tuvinot reālajai dzīvei, īstenojot integrālo pieeju - **starpdisciplināritāti** mācību procesā, **mērķtiecīgi** rosina jauniešus iedzīvināties dabas daudzveidības izziņāšanā, veicinot izpratni par klimata pārmaiņu ietekmi un sekām, par apkārtējās vides saglabāšanu, attīstot un veidojot izpratni par dabas likumsakarībām, mūsdienās dabā notiekošajiem procesiem globālajā, reģionālajā, nacionālajā un vietējā mērogā, cilvēka darbības kompleksumu un dialektisko vienotību.

Efektīva komunikācija nodrošina iesaistīto partneru izpratni, par projekta mērķu sasniegšanu un aktivitāšu īstenošanu.

Vienkāršība ir instruments, kas palīdz rast prieku un redzēt dzīves notikumu patieso būtību, savu sajūtu istās krāsas, ļaujot būt pašiem.

Ilze Beļinska
Tālmācības vidusskolas
“Rīgas Komerckola” Direktore

